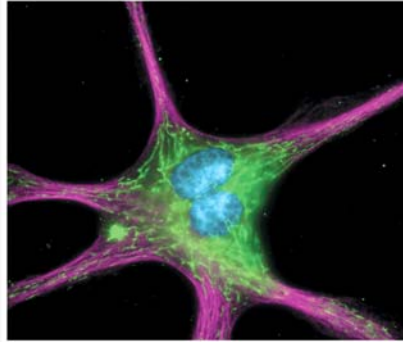

Fluorescenční Mikroskopie

**Co je to fluorescence
Fluorescenční Mikroskopie
Fluorescenční korelační spektroskopie**

Co to je fluorescence?

Barva = elektromagnetické záření o různé energii

⇒ barva se dá charakterizovat vlnovou délkou λ (veličina
nepřímo úměrná energii)

Příklad:

fialová ~ 380 nm

modrá ~ 420 nm

zelená ~ 510 nm

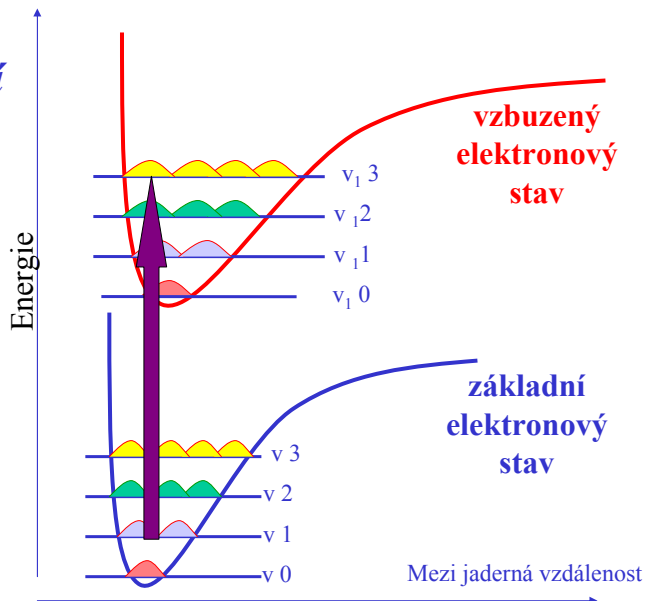

červená ~ 630 nm

Co to je fluorescence?

Absorpce záření

2 hlavní příspěvky:
část energie
využitá na
vybuzení elektronu
+ část na vibrační
energii

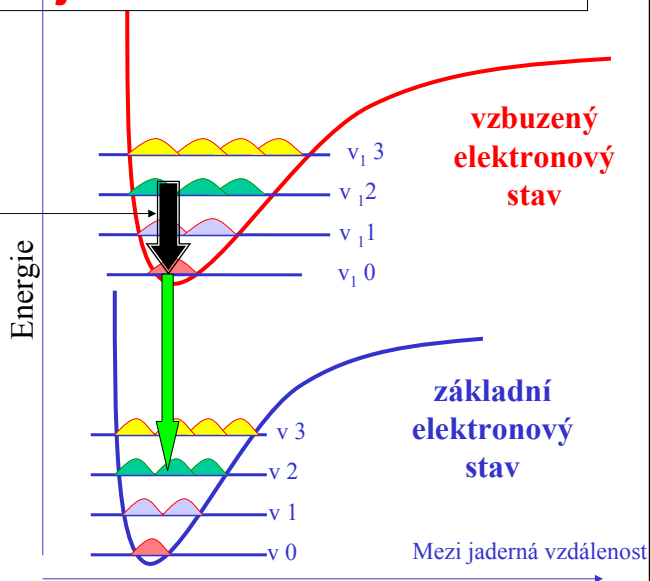
Co to je fluorescence?

Fluorescence

vibrační energie =
pohlčena okolím

zbytek energie
může být vyzářen
jako foton =
fluorescence

má však *nižší energii*
než záření budící
(*vyšší vlnová délka*)

Co to je fluorescence?

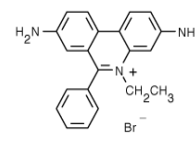
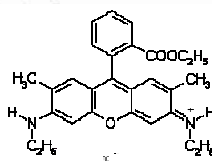
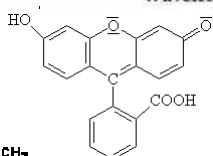
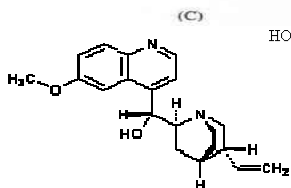
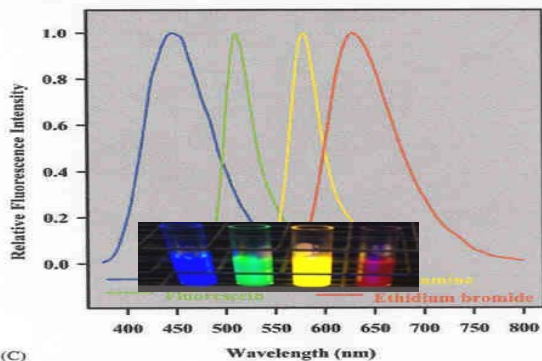
Excitační záření
(370 nm)

410 nm 600 nm

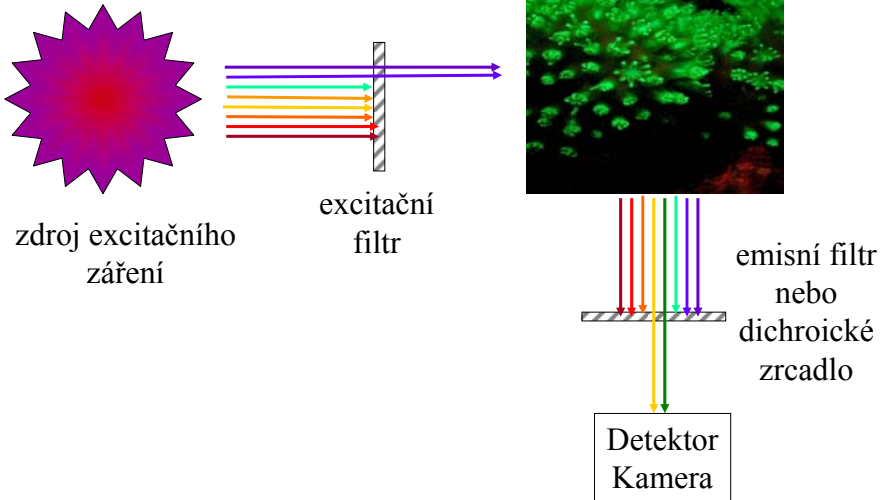
Fluorescenční sondy (barviva)

ne všechny látky fluoreskují ve viditelné oblasti, pro fluorescenci je
nutná přítomnost konjugovaných dvojných vazeb

Jak měříme fluorescenci

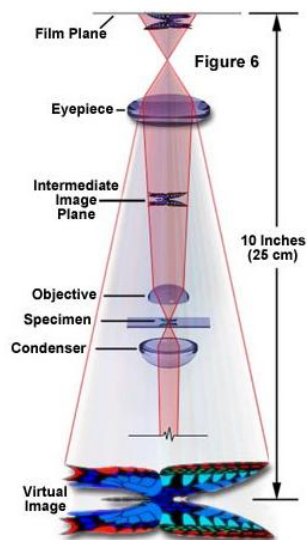
stačí oddělit budící excitační záření od emitovaného fluorescenčního záření: pomocí monochromátorů nebo optických filtrů

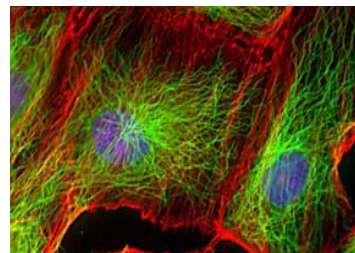
Fluorescenční mikroskopie:

Objekt zájmu je zobrazen jako zvětšený obraz obdobným způsobem jako na klasickém mikroskopu.

Sledujeme ale fluorescenční intenzitu v každém bodě

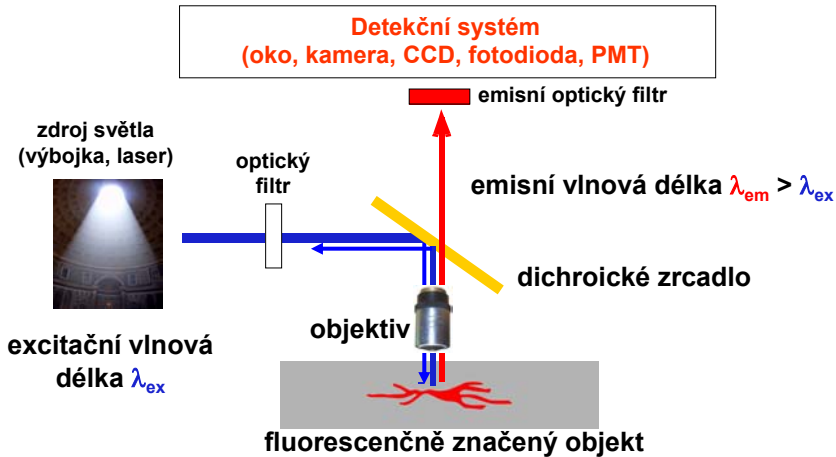
Výsledek:

Schéma fluorescenčního mikroskopu

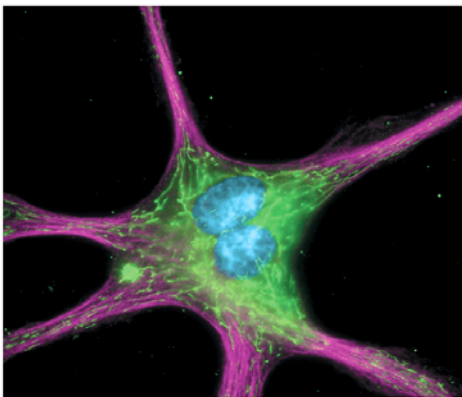
Využití posuvu vlnové délky fluorescence oproti excitaci

$$\lambda_{em} > \lambda_{ex}$$

Proč fluorescenční mikroskopie?

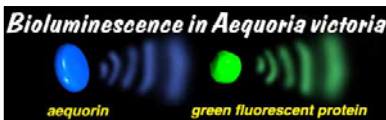
- Velmi citlivá (nanomolární koncentrace)
- Poměrně šetrná ke zkoumaným objektům – možná práce s živými organismy a buňkami
- specifická (ve viditelné oblasti emitují pouze látky obsahující chromofory) – většinou je třeba vzorek fluorescenčně označit

Příklad:

Cytoskeleton (protilátka tubulinu značená Alexou 647)
Mitochondrie (streptavidin-Alexa488)
Jádro (Hoechst DNA - interkalátor)

Fluorescenční proteiny specifické značení jednoho druhu molekul:

Po vybuzení
modrým světlem
= **zelená
fluorescence**

Proteiny: obecně
nevykazují
fluorescenci

Vyjimka je GFP =
protein izolovaný z
meduzy

Využití fluorescenčních proteinů:

známe genovou sekvenci pro GFP => můžeme ho
vložit do genetické výbavy jakéholiv organismu:

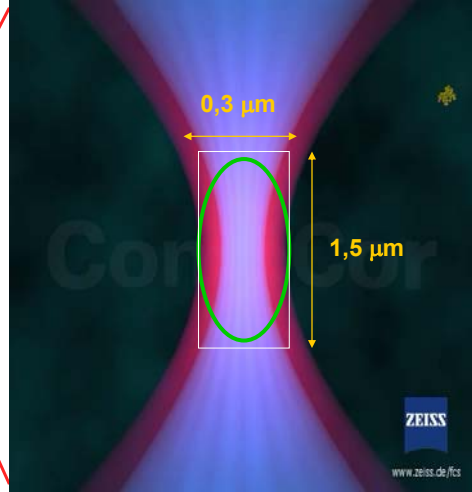
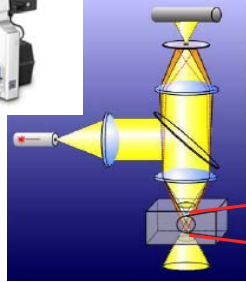

můžeme vložit genovou sekvenci GFP do genové sekvence
jiného proteinu → můžeme pomocí fluorescence sledovat
selektivně *pouze jeden druh* proteinu v celém organismu!!!!

Fluorescenční korelační spektroskopie

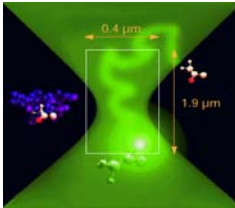

- konfokální mikroskop s vysoce zaostřeným laserovým paprskem

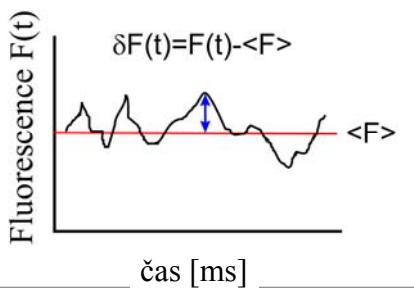

Fluorescenční korelační spektroskopie:

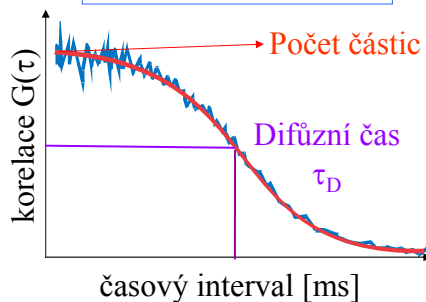
- metoda, která umožňuje získat informace o *pohyblivosti molekul*

- průměrně pouze jedna molekula v ozářeném objemu
- analýzou fluktuací fluorescenčního signálu v čase mohou zjistit, jak dlouho se molekula zdrží v ozářeném objemu

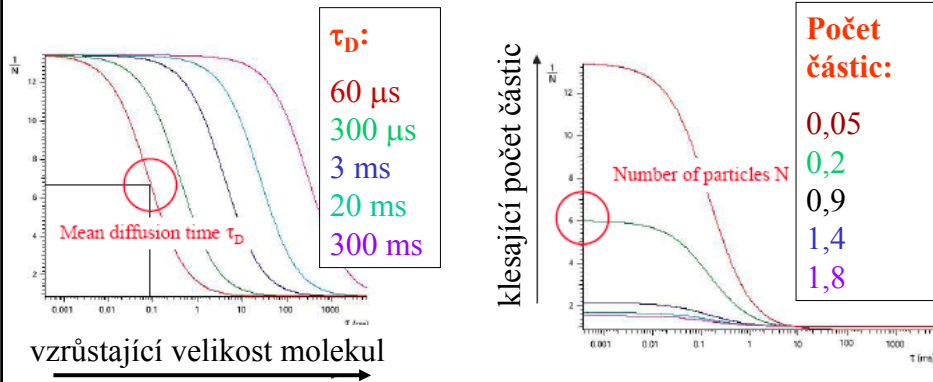

Autokorelační křivka

Fluorescenční korelační spektroskopie:

- informace o pohyblivosti (velikosti) molekul
- informace o počtu částic (o koncentraci)

Děkuji moc za Vaši pozornost

